

Marnix Peeters

Niemand hield van Billie Vuist

Roman

ISBN: 9789464594751

© 2023 Marnix Peeters & Pottwal Publishers

www.marnixpeeters.be

www.pottwalpublishers.be

Schrijf je in op de nieuwsbrief en ontvang nu en dan iets moois.

facebook.com/peetersmarnix

Omslagontwerp: Herman Houbrechts (Beeldzorg)

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

God is a comedian playing to an audience too afraid to laugh

— Voltaire

En zo dendert alles voort, Mei. Voor eeuwig en altijd, tot de Tijd stopt, en misschien zelfs daarna, voort en voort en voort, en probeert iedereen iets goeds te doen, althans: wat hij dént dat goed is, want ook dat hebben wij maar aangeleerd gekregen van onze ouders, die het aangeleerd kregen van hún ouders, en zij van hún ouders, die ook maar dachten dat het ene Goed en het andere Slecht was, en daarbij ook maar voortgingen op wat hún ouders hún hadden verteld. Er komt zó geen einde aan, liefste Mei, aan dat redeloze en uitzichtloze gedaver en gebuitel der mensen, dieren en dingen. Vaarwel, Mei. Bedankt voor alles. Vergeet mij niet.

Billie Vuist, uit een brief aan Mei Marlborough

Als ge u probeert voor te stellen wat er overal in de wereld gebeurt, tegelijkertijd... Op hetzelfde moment... In dezelfde seconde... Die miljarden mensen, die van elkaar houden of die kwaad zijn op elkaar, die het met elkaars vrouwen doen, die trouwen, die een kind krijgen, die naar voetbal kijken in hun hutjes in de steppe, die blij zijn of die zich ziek voelen, of oud zijn en naar de dood hinken, die hun kinderen op hun kop geven omdat die te lang in de karaoke gezeten hebben, die hun huid duur verkopen of juist heel goedkoop, en nog veel meer dan hun huid, die genieten van de zon of opzien tegen de sneeuw, die puffen van de hitte of hun botten horen kraken van de kou, die op een klein appartementje aan hun fluit zitten te trekken of met een jeep door de onmetelijke woestijn rijden, de droge wind in de haren, die platgekookte aardappelschillen eten of die zich voor duizenden euro's volsteken aan de belachelijkste tafels, die roepen naar hun baas, of naar hun personeel, die slecht zijn en goed zijn, eerlijk en vals, gemeen en lief – hun gehuil, hun gesnik, hun gepreek, hun gerammel en geratel, hun gemompel, hun geschuifel en geschimp, hun gebrul en hun gebral, het getik van hun vorken en hun messen, God, ge zoudt dat tot diep in het heeel kunnen horen, dat getoeter en gescheld, het gefluister en het gesmeek en het gegil, de zachte woorden van de moeder die haar kind instopt en het gekrijt van het pubermeisje dat haar zin niet krijgt en binnen moet blijven. Allemaal in één moment. Ongelooflijk. Ik zal dit verhaal vertellen exact zoals het heeft plaatsgevonden, al is mijn rol in de gebeurtenissen futiel, en treed ik slechts zelden op

de voorgrond; ik was, op het moment van de feiten, te jong om van betekenis te zijn, en zal genoeg nemen met de functie van chroniqueur. Alle eer komt Billie Vuist toe, die het aandurfde om zijn eigen moeder te gronde te richten, daarbij geholpen door mijn zus, Mei Marlborough, en de verstoken homofiel Gabba Henk, die zo allemaal, op hun eigen manier, een gerucht hebben voortgebracht, en zo andere geruchten hebben doen verstommen, anderen het zwijgen hebben opgelegd – en maar goed ook. Dat zal op het einde wel duidelijk worden.

Wees daar maar niet bang voor.

Bartje Marlborough

DEEL 1

De trieste gang van zaken in Uilenveld; hoe Kolonel Vuist en Moeder Vuist een kind verwekten; hoe Wesley S. al heel jong de dood vond, waar niemand om treurde.

1

Niemand hield van Billie Vuist. Tenminste: alleen wie hem echt kende, hield van Billie Vuist. En weinigen kenden hem, want Billie Vuist had een voorkomen dat niet uitnodigde om kennis met hem te maken. Hij was klein en dik (maar niet klein en dik zoals de meeste kleine, dikke mensen: Billie was héél klein, één meter vier, en héél dik, twee meter – dat is te zeggen: zijn buikomtrek was meer dan het dubbele dan die van een normale man; Billie Vuist leek hierdoor op een bal); hij had een bleek, met heloranje sproeten besprenkeld aangezicht, en wel drie kinnen; Billie Vuist droeg zijn stugge, rossige haar in een zijstreep; vaak waren zijn lippen gekloofd, en toen hij ouder werd schoten er rode haren op uit zijn neus en oren, die hij niet bestreed, waardoor zijn verschijning nog komieker werd. Billie Vuist leek wat op een stripfiguur – wat de cirkel in zekere zin rond maakte, want hij was, doordat hij bij geboorte al rond en bol en rossig was geweest, door Moeder Vuist naar Billie Turf genoemd, het vettige kostschooljongetje met de geruite broek

en het kleine petje van Charles Hamilton.

Neen, weinigen waren dol op Billie Vuist, zeker de meisjes niet, wat het des te vreemder maakt dat wij hem, een heel eind verderop in dit verhaal, haast aan het einde ervan, onder het gegil van zeemeeuwen en het ruisen van golven, zien knielen voor Eternelle Damdam, een schitterende Afrikaanse vrouw met een huid van zwart parelmoer en lippen zo vol en sappig dat men erin wilde bijten; zij had borsten als paleizen, waarbij men zich uiteraard geen echte paleizen moet voorstellen, met deuren en vensters en kantelen, maar van alle borsten op aarde waren de hare de paleizen; er waren vrouwen die het met hutjes moesten stellen, andere met chalets, en rijwoningen, en villa's, en dan waren er, tot slot, de vrouwen met paleizen. Zo vol en rond en vlekkeloos, en met zulke verbazingwekkende, puntige, vuurrode tepels, zo vond men op de ganse wereldbol geen tweede paar. Eternelle Damdam was een godin, en dat Billie Vuist haar – sluit even de ogen! – hier en nu zit te beffen, op zijn knieën gezeten, terwijl zij op haar rug op bed ligt, zich opduwend op haar ellebogen om niets van de actie te hoeven missen en met haar voeten steunend op de vloer, heftig met haar bekken tekeergaand, haar sponzen poes in de naar adem happende Billie Vuists gezicht duwend, terwijl zij met een verrukte grimas op het gelaat kreunt: 'Billie, Billie! Kom! Neuk mij nu!' zal pas te begrijpen zijn na volledige lezing van dit boek.

Voorts hield er dus bijna niemand van Billie Vuist. Mijn zus Mei wel. En Gabba Henk. En misschien, gedurende de eerste jaren van zijn leven, zijn moeder, Moeder Vuist. Ik ken haar voor-naam niet en ik ken niemand die hem kent. In elk geval heb ik niemand haar ooit anders dan 'Moeder Vuist' horen noemen – zelfs Billie Vuist zei 'Moeder Vuist' tegen zijn moeder.

Zeker hield pastoor Pelkmans niet van hem – die werkte voor Phantasia, de vzw van Moeder Vuist, die handelde in

exotisch vlees – zo noemde zij het althans: ‘VOOR AL UW ZWART, BRUIN EN GEEL GERIEF: ÉÉN ADRES!’ riep zij, want Moeder Vuist riep altijd alles; ook als zij iets liefs zei, wat zelden gebeurde, gilte zij – ‘WILT GIJ EEN IJSJE, BILLIE? TWEE BOLLEN? WELKE SMAAK? CHOCOLADE? MET OF ZONDER MUISJES? MET?’ Steeds wist de hele buurt wat Billie Vuist had gekozen. En nog veel meer.

Volgens de statuten stelde de vzw Phantasia zich tot doel de vriendschapsbanden met verre landen aan te halen en aan ontwikkelingssamenwerking te doen; ze haalde zogezegd ontriefde meisjes naar België voor een deugddoende vakantie bij een gul gastgezin, om enkele weken later aangesterkt, met een blij gemoed en een vol buikje naar het land van herkomst terug te kunnen keren. In werkelijkheid werden deze meisjes, van wie velen in hun thuisland noodgedwongen reeds bijklusten in de tienerprostitutie, hier voor de volledige duur van hun vakantie aan bedorven oude mannen verhuurd, die opzagen tegen de lange reizen en de tropische temperaturen die met sekstoerisme gepaard gaan, maar die bij ons niet hun gading vonden in hun favoriete leeftijds- en strakheidscategorie; na gebruik werden deze bloempjes (inderdaad vaak met een vol buikje, maar dan niet het in de statuten bedoelde) naar de tropen teruggestuurd. Maar ik ga te snel. Het is nog maar het begin van een lange vertelling en we hebben tijd zat.

Alleen dit nog: ik hield ook van Billie Vuist. Aan het eind van dit boek zal duidelijk worden waarom.

2

Misschien is het nuttig om eerst pastoor Pelkmans voor te stellen, aangezien hij straks een zeer belangrijke rol speelt in het verhaal van Billie Vuist – en het leest toch des te aangenamer als men zich bij deze papieren figuren werkelijke wezens kan inbeelden, weliswaar met hun gebreken en hun kleine kantjes, waarvan pastoor Pelkmans, geboren Ambrosius Pelkmans maar in intieme kring afwisselend ‘Broeder Bangkok’ en ‘Pater Pattaya’ genoemd, er méér dan genoeg had, om niet te zeggen: pastoor Pelkmans bevond zich, op de ladder van de Slechte Manieren, niet ver van de hoogste sport, dicht in de buurt van het Levende Kwaad, en hoewel hij als priester eeuwige trouw had gezworen aan de Schepper, had hij in de loop der jaren een innige kameradschap ontwikkeld met Satan, als wij al niet van ‘vriendschap’ of zelfs ‘liefde’ kunnen spreken tussen deze twee – mocht Satan geen Zinnebeeld van de Zonde zijn, maar een werkelijk levend en bewegend figuur met dikke rode horens, een pekwarte sik en een geschubde staart, dan zouden hij en Ambrosius Pelkmans zich zeker samen aan de vleselijkheden hebben overgegeven, zouden zij elkaar op de meest afwijkende en pijnlijke manieren aan de warme degen hebben geregen. Zó heet werden deze twee van elkaar.

Kijk, hierin schuilt toch de fun van de literatuur... Men kan zeggen: ‘Pastoor Pelkmans was in- en inslecht,’ of: ‘Pastoor Pelkmans deugde voor geen halve cent, met zijn schunnige levensstijl,’ maar dan heeft men er als lezer voort het raden naar. Dan blijft pastoor Pelkmans een papieren pastoortje, hoe in- en inslecht ook. Maar als men de kracht van het Woord op zo’n mens toepast, en hem in een innige seksuele verstrengeling met de Duivel beschrijft, zodat ge de solfer bijna kunt rieken en de

rotte eierdampen die van dit duo afslaan, en ge de rook uit de neusgaten van de Satan kunt zien lekken net voordat hij tot de laatste stoten overgaat, en zich nog eens goed schrap zet op zijn bokkenpoten, en ge hoort hem met zijn staart een harde klap op de tegelvloer geven, of misschien liever op de warme, natte, rokende rotsbodem, want allicht deden deze twee het gewoon in de Hel zelf – dan ziet men pastoor Pelkmans, en zijn bleke spillebenen, zijn vijftigersbuik met de diepe navel, de ongelijke, sprieterige haargroei op zijn borst en zijn schouders, zijn grijze paterskroontje, zijn lange oorlellen, zijn ziekenfondsbrilletje, zijn bruine tanden, zijn neusharen – zoals hij daar staat, voorovergebogen, de handpalmen tegen de rotswand, het hoofd in de nek, de mond open, hijgend, wachtend op het genadeschot, en Satan die nog eens op zijn rode sabel spuugt, hem inwrijft met het speeksel en dan grijnzend aan het werk gaat.

Dit laatste beeld is ver van de werkelijkheid, want zelden was het pastoor Pelkmans die voorovergebogen de salvo's incasseerde; meestal waren het de arme hoertjes in hun Thaise bordelen die langs achteren bestegen werden, en die jammerden en snikten, want pastoor Pelkmans was buitengewoon fors geschapen... Hij kon bovendien een aardig stukje neuken – hij nam geen genoegen met één keer, of twee, en hij had geen oren naar de argumenten van de jonge meisjes dat hun lichaampjes te frêle waren voor een grote man als hij. Pastoor Pelkmans antwoordde hierop dat er weldra nog veel andere grote mannen zouden passeren, zeker als ze bij de vzw Phantasia terecht zouden komen, waar hij op vrijwillige basis de keuringen en de rekruteringen voor verrichtte; hij snauwde hun toe dat zij moesten zwijgen en stoppen met huilen, gaf hun met de vlakke hand een flinke klap op de blote meisjeskont, en begon aan zijn opdracht, grommend dat hij zich geen tweedekeusmerchandise zou laten aansmeren, of iets wat na twee keer al kapot is en klaar om weggesmeten te worden.

Zie, nu weten we toch al een heleboel méér over Ambrosius Pelkmans, méér dan dat hij niet deugt, nog voor geen halve cent. Dat is het wonder van het geschreven woord, lezer. Dáárvoor doen wij het, dat schrijven, en dáárom lezen wij graag. Om de veelkleurige details áchter de oppervlakkige waarheid te kennen. Wie niet leest, kent dat allemaal niet. De niet-lezer kijkt naar de televisie, en denkt: Wat ik zie, is wat het is. Dwalers! Ziet men op de tv ooit een Vlaamse pastoor, haast routineus, een Thais prinsesje volblaffen? Ik dacht het niet. De literatuur! Godlievehemel! De literatuur!

3

Het gezin Vuist was kotjesvolk, wat betekent dat zij in een stacaravan leefden; Kolonel Vuist, de vader van Billie, had er de wielen af gehaald, en had de assen te rusten gelegd op opeengestapelde stoeptegels, om daarna het open onderstel met oude houten parketlatjes af te werken, zodat de caravan meer op een huis zou lijken, zei hij zelf – maar het bleef een lelijke witte caravan, een met een stuk verticaal getimmerde vloer onderaan. Kolonel Vuist werd ‘kolonel’ genoemd omdat hij officier was geweest in het Vreemdelingenlegioen in Mauritanië, althans, dat beweerde hij. De meeste mensen zeiden op veelbetekenende toon ‘jaja’ of ‘allez, vooruit’ als hij na een van zijn vele vertellingen de rug had gekeerd, waarmee zij aangaven dat zij geen snars geloofden van zijn fel gekruide verhalen, temeer omdat Kolonel Vuist er hoegenaamd niet uitzag als een gewezen kolonel, en al zeker niet van het Vreemdelingenlegioen, waar

toch, als het waar is wat men hoort, bepaalde eisen worden gesteld aan het personeel, bijvoorbeeld dat men groter is dan één meter vijftig, en men over wat spierkracht beschikt, niet mankt, en niet scheel kijkt, en niet bijziend is en dus een kijkbril met dikke glazen moet dragen, maar Kolonel Vuist zei dat lichaamslengte in dit leger niet van primordiaal belang was, veel minder belangrijk dan heldenmoed, en dat hij een man zonder erbarmen was, en dat hij pas was beginnen te manken nadat hij op een antipersoonslandmijn was getrapt in een bergpas in Aioun el Atrouss, en dat de lichte ontploffing (het was een oude mijn uit een oude oorlog) ook zijn scheelheid had ingeleid, door het schrikken dan, en dat zijn slechte zicht dan weer daarvan een gevolg was, en uiteindelijk ook zijn eervolle ontslag uit het leger, zijn terugkeer naar ons land, zijn ontmoeting met de toekomstige Moeder Vuist, die vijftien jaar jonger was dan hij en die ten gevolge van de onverwachte romance (zij had reeds lang de liefde opgegeven) met een late kinderwens was gaan worstelen – en zo kwam het dat Kolonel Vuist achtenvijftig was en Moeder Vuist drieënveertig, toen Billie Vuist werd geboren. Kolonel Vuist, die met geen enkele kinderwens had geworsteld, had bij het aanschouwen van de mollige, bolle, roze baby de wenkbrauwen gefronst, had gezegd ‘hij is wel érg dik’, had zijn schouders opgehaald en had het aansluitend op een feestelijk zuipen gezet, samen met Wesley S., die (als hij niet in de nor zat) in de stacaravan naast de hunne woonde en die zo werd genoemd omdat hij altijd op die manier in de krant verscheen: met afgeknipte naam, wegens betrokken bij en opgepakt na inbraken, geweldplegingen, afpersingen, diefstallen, carjackings en talloze andere aanslagen op het geordende leven. ‘De genaamde Wesley S.’ heette in werkelijkheid Wesley Sullekens: hij vond het dus geenszins erg dat hij als ‘S.’ in de dagbladen verscheen en door iedereen zo werd genoemd. Hij was een grote, magere man met

gemene zwarte kraaienoogjes en een zwarte snor, en hij miste beide hoektanden bovenaan, wat hem een nog meer sinistere, vervaarlijke aanblik gaf (een omgekeerde dracula).

Wesley S. werd, op vraag van Kolonel Vuist, peetvader van Billie Vuist, een rol die hij vol overtuiging probeerde te spelen; zijn inspanningen werden echter door het petekind al op jonge leeftijd op grote onverschilligheid en afkeuring onthaald, aangezien deze laatste, van nature braaf en goedmoedig, geen interesse had in schietoefeningen, niet wilde weten waar precies in de hals zich de slagader bevindt, zodat men met één enkele uithaal met een mes de tegenstander kan ombrengen, geen boodschap had aan het juiste gebruik van de koevoet bij het zo geruisloos mogelijk openmaken van een slotvaste voor- of achterdeur en niet wilde weten hoe men een wagen aan de praat krijgt zonder dat men over de contactsleutels beschikt. Als kleuter al zat Billie Vuist hoofdschuddend toe te kijken hoe zijn peetvader het hem allemaal voordeed, en weigerde vervolgens koppig de oefeningen na te doen.

Dit deed Wesley S. verdriet – men wil toch steeds zijn kunst, zijn ambacht, zijn levenswerk doorgeven aan de jonge volger; ‘Uw zoon deugt voor niks,’ zei hij tegen Moeder Vuist; ‘Ge hebt een waardeloos vogeltje op de wereld gezet,’ zei hij tegen de Kolonel, die deed alsof hij hem niet hoorde, en die begon te vertellen hoe hij met een uitgedund en fel verzwakt peloton ooit een leger van vijftig zwaarbewapende en fitte Arabieren in mootjes hakte aan de poorten van Bir Moghréin. ‘Ge hebt hoe dan ook een waardeloos vogeltje op de wereld gezet, stoefter,’ zei Wesley S. dan. ‘Hoe dat later aan de kost gaat komen, ik durf er niet aan te denken.’

‘En nog dik ook!’ sneerde Wesley S., terwijl hij wegslofte. Kolonel Vuist deed alsof hij hem niet had gehoord, en poetste voort zijn

Lüger, waarbij hij met zijn minst schele oog door de gedemon-
teerde loop, die hij naar de zon hield, trachtte te loeren.

4

Wij waren ook kotjesvolk, want wij woonden in een stacaravan op dezelfde gore standplaats als het gezin Vuist en Wesley S., Uilenveld. Dit was ook de doorgangspek voor de meisjes van de vzw Phantasia van Moeder Vuist, nadat die aankwamen uit de tropen. Hier was het dan soms vier, vijf graden en daar waren deze prinsesjes niet op voorzien, noch blij om, en dan stonden ze te rillen in hun kleine jurkjes, met knikkende knieën en hun handen onder hun oksels, en dan riep Moeder Vuist in haar steenkolenengels: 'ALLAI, GIRLS, WE PUT YOU A TRUI ON WANT OTHERS YOU GO CHANGE IN ICEPEGELS!' Soms huilden die meisjes dan tranen van plezier en geluk, of zo leek het toch, als zij met een dikke, veel te grote pullover om de schouders naast de Zibro Kamin werden gezet.

De mooiste bewoner van Uilenveld was zonder enige twijfel mijn zus Mei. Als Billie Vuist naar Billie Turf was genoemd, dan was mijn zus Mei vast en zeker door de gelijknamige lente-
maand geïnspireerd: zij was een bloesem, en zij had op mensen een effect dat inderdaad te vergelijken was met het gevoel dat men krijgt als na een lange, barre winter de eerste kerselaars gaan bloeien: een verzaligde opluchting, een verlichting die zoveel méér is dan het zien van iets moois – het is het nieuwe leven dat men aanschouwt, de Verlossing van het Kwaad, het uitzicht op de zonovergoten Vallei van Voorspoed en Genade,

vol dansende vlinders en kwinkelerende vogels, de belofte van maanden en maanden van licht en lucht en liefde, van zorgeloosheid en geluk, of zo kan het soms toch lijken.

Zij had een schitterende huid, gaaf en glad, grote ogen, prachtige lichtbruine haren met een betoverende zijdeglans, een glimlach die iedereen verbaasde, en later, toen zij daar de leeftijd voor had, borsten zo volmaakt en heerlijk dat men er nederig van wegkeek, en een kutje zo stil en onschuldig en ongerept dat het elke man op ideeën bracht – en dan bedoel ik niet: ‘Laat ik deze nauwe spelonk maar snel eens openboren,’ maar veeleer: ‘Dit prachtige, eenzame reservaatje verdient de beste schildwacht die er bestaat, en dat ben ik. Mei wekte de beschermheer in de man, de verdediger van de puurheid, de hoeder van de maagdelijkheid (toch tot op zekere hoogte); zij was niet de vrouw die – al dan niet woordeloos – zei: ‘Kom mij nu maar eens flink overhoophalen, bronstige beer.’

Dat van die borsten en dat kutje weet ik omdat wij bij ons thuis geen geheim maakten van onze lichamen; wij kenden weinig of geen schroom, en bovendien sliepen Mei en ik in hetzelfde bed tot zij zestien en ik twaalf was, en ik kan u verzekeren dat er toen al volop nederig werd weggekeken en dat menige man in gedachten al ongebreideld verdwaalde in het Woud der Lusten. Neen, mijn Mei had een lichaam waar gezonde kerels hun beste arm voor zouden afgeven, hun lieve moeder voor zouden doodslaan, of verkopen, hun duurste sportwagen voor in het ravijn zouden duwen, jong voor zouden willen sterven, noem het maar op, en ze stonden in de rij om het te doen, zo ook Wesley S., haar allergrootste bewonderaar, die het maar moeilijk zou hebben kunnen verkroppen dat Mei Marlborough de allerbeste kameraad werd van de kleine dikke Billie Vuist. Gelukkig voor hem was Wesley S. op dat moment al dood en begraven.

5

Wesley S. kon moeilijk van de meisjes van de vzw Phantasia afblijven. Tijdens de maanden dat hij niet in de cel zat, hield hij het komen en gaan van de gasten scherp in het oog, en sloop hij geregeld, als de kust hem veilig leek, naar de barakken waar de nieuwkomers hun eerste dag en nacht doorbrachten. Soms lokte hij hen met een smoes zijn stacaravan binnen, als zij onbewaakt door de dreef kuierden.

Zo gebeurde het dat Billie Vuist op een dag verstopt zat in de met oude plastic lambrisering afgewerkte valse kelder onder de stacaravan van Wesley S., een plekje waar Billie zich vaak afzonderde om in het donker tussen de oude wielassen met zichzelf te praten en na te denken over wat hij met zijn leven zou aanvangen, en om, als Wesley S. thuis was, mee te kunnen luisteren naar de Johnny Cashplaten van zijn peetvader, zonder dat de bandiet hem de ontmanteling van een cilinderslot voordeed of hem leerde hoeveel chloroform de zakdoek dient te bevatten om de tegenstander efficiënt naar dromenland te doen verkassen. Billie Vuist was dol op Johnny Cash – dat was wellicht het enige wat hem met Wesley S. verbond; hij hield van de donkerte in Cash' stem, de onheilspellendheid van het gitaarspel, de speelsheid van de teksten (die hij toen nog maar half begreep) – allemaal facetten die aan Wesley S.' aandacht ontsnapten; hij hield van Johnny Cash omdat die songs over de gevangenis zong, en zelf niet vies was van wat gesmokkel en gesjoemel, zo had hij ergens gelezen. Hij had drieënveertig langspeelplaten, alle drieënveertig van Johnny Cash (en alle drieënveertig gestolen).

Wesley S. was niet alleen die dag. Hij had zich verzekerd van het gezelschap van twee Senegalese tiernzusjes die een dag eerder

uit Dakar waren aangekomen en die Wesley S. nu nog snel dacht te mogen ontlennen, vooraleer ze naar de klant vertrokken. 'I first see that everything goes smeared, and then you go to your foster family to relax and have fun,' zei hij in zijn gruiuzige Engels, waarna hij, voor de veiligheid, het oudste meisje, Tima, vastbond op een spijlenstoel, wat bij Nasa, de jongere zus, tot een luid gegil leidde, dat door Wesley S. werd gecamoufleerd door het opzetten, op luid volume, van Johnny Cash at Folsom Prison, waarna hij 'Stop the noise!' riep, en aan zijn vuige werk begon.

Billie Vuist begreep niet wat er zich boven hem afspeelde – Moeder Vuist had hem wel de werking van haar vzw Phantasia uitgelegd, maar dan enkel de officiële, statutaire werking, en Billie dacht waarachtig dat hij, telkens gedurende enkele dagen, een speelkameraadje was voor onfortuinlijke meisjes uit de ontwikkelingslanden, waarna deze in de warmte en de gulheid van een Vlaams gezin werden opgenomen – hoe kon hij weten dat zij in groezelige woningen zouden eindigen, in buitenhuizen en chalets te midden van verlaten bossen, in oude, stinkende bedden op akelige zolders, en meermaals daags bemind werden door oude viezeriken; Billie Vuist verbaasde zich soms wel over de staat waarin de meisjes na hun vakantie terug in Uilenveld arriveerden – angstig en schuw, soms koortsig en ziek, maar Moeder Vuist riep dan: 'DIE ZIJN DOODOP VAN HET VELE SPELEN, BILLIE. IN HUN THUISLAND MOETEN ZIJ HET LAND BEWERKEN EN HET ETEN BEREIDEN, EN HIER KUNNEN ZIJ ZICH PLOTS HELEMAAL LATEN GAAN IN SPORT EN SPEL! ZIJ KENNEN GEEN MAAT! ALS ZIJ HUILEN, IS DAT VAN VREUGDE, EN ALLICHT VAN SPIJDT DAT HUN VERBLIJF TEN EINDE IS!'

Billie Vuist was, verontrust door het gebonk en gedreig boven zijn hoofd, uit zijn schuilplaats geklommen; hij was het houten

trapje naar de deur op gestapt, die niet gesloten was, en stond plots naar de gekromde rug te staren van zijn peetvader, met daaronder diens blote billen, die leken te dansen op de tonen van 'Jackson' (duet met June Carter).

Wesley S. was zich van geen kwaad bewust en stopte pas met zijn bezigheden toen Billie Vuist de naald van Johnny Cash at Folsom Prison ophief. Geschrokken draaide de gore peetvader zich om, stormde op zijn petekind af, en gaf hem een vuistslag, en nog een, en nog een, brullend van 'stomme lul!' en 'achterbakse dikzak!', waarna Billie de benen nam en werd achterna-gezeten door de woeste Wesley S., die geen broek droeg. Billie Vuist kon door zijn omvang en gewicht niet snel lopen, waardoor de achtervolging slechts luttele ogenblikken duurde, en uitliep in een rammeling zonder weerga, waarbij de vuisten van Wesley S. hard neerkwamen op het hoofd van Billie, die er zeker iets ernstigs aan zou hebben overgehouden, had Mei Marlborough, mijn liefste zus, op dat moment niet de spade gehanteerd, die zij met een doffe krak, met de platte kant, op het hoofd van Wesley S. liet neerkomen, die neerzeeg en roerloos op zijn rug bleef liggen, zodat de goegemeente een ongebreidelde en al even ongewenste kijk kreeg op zijn nog steeds fier in de houding staande piet.

6

Moeder Vuist had niet veel fraais gedacht toen zij Kolonel Vuist leerde kennen. Zij werkte als bediende bij de Christelijke Mutualiteiten, waar zij de verwerking deed van de binnengebrachte geneeskundige attesten, dat wil zeggen: zij berekende op basis van ingewikkelde regels de bedragen die aan de patiënten moesten worden terugbetaald na een doktersbezoek of een verblijf in het ziekenhuis. Het was saai en vreugdeloos werk, dat zeker niet werd opgevrolijkt door de geregelde passage van Kolonel Vuist, die, net terug uit het warme Afrika, één voor één zijn zelfverklaarde oorlogswonden en soldatenkwalen liet behandelen door uiteenlopende artsen en specialisten, en die bijgevolg soms tot drie keer per week in een dokterswachtkamer of in een naar Dettol riekende ziekenhuisgang zijn beurt zat af te wachten.

In de plaats van de attesten een tijdlang op te sparen en ze dan in één bundeltje bij het ziekenfonds binnen te brengen, wat wel zo gemakkelijk zou zijn geweest voor alle partijen, deed hij dit briefje per briefje, want Kolonel Vuist had vanaf zijn eerste bezoek aan de CM zijn oog laten vallen op de dikke, niet bepaald veel levenslust en arbeidsvreugde uitstralende administratief bediende, die zijn aandacht niet begreep en die hier hoe dan ook niet van gediend was. 'U HOEFT NIET TELKENS LANGS TE KOMEN, MIJNHEER VUIST!' riep zij van achter haar loket. 'HET IS ZELFS AANGEWEEZEN OM UW ATTESTEN EVEN BIJ U TE HOUDEN, EN DEZE DAN IN ÉÉN KEER AF TE LEVEREN. U MAG ZE TROUWENS OOK GEWOON IN DE BRIEVENBUS DOEN, BUITEN!' – maar de Kolonel schudde hierop telkens het hoofd. 'Ik heb in het Vreemdelingenlegioen geleerd,' zei hij, 'dat orde en regelmaat van levensbelang zijn.'

Discipline, mevrouw! Hoe is uw naam?’ (Moeder Vuist weigerde hem die te geven – ‘DAT ZIJN DE REGELS VAN HET HUIS, MIJNHEER!’) ‘Ik kan u zeggen: orde en regelmaat hebben méér dan eens mijn leven gered. Er zonder had ik het evenmin ooit tot kolonel geschopt.’

‘U ZIET ER NIET UIT ALS EEN KOLONEL!’ grinnikte Moeder Vuist. ‘Al te vaak zijn de dingen niet wat ze lijken!’ antwoordde de Kolonel dan, en zo ontstond er, na weken van dit soort zielloosheid, toch een band tussen de twee – dat is te zeggen: zij raakte gewend aan zijn bijna-dagelijkse bezoekjes, en zij moest vaststellen dat zij, op de zeldzame dagen dat hij verstek liet gaan, zich ’s avonds bij het dichtklappen van haar mappen bewust was van zijn afwezigheid; het is niet zo dat zij dan deze vreemde man miste, maar dat zij een zekere genegenheid begon te voelen stond buiten kijf – ook al grensde die vervaarlijk aan medelijden.

Kolonel Vuist van zijn kant had behoefte aan gezelschap, en besepte dat hij, met zijn uiterlijk en op zijn leeftijd, de lat maar beter niet te hoog kon leggen, en deze lag, in het geval van Moeder Vuist, inderdaad niet erg hoog: zij was een onaantrekkelijke vrouw met een banaal aangezicht en haren die, hoe vaak zij ze ook waste, eeuwig vettig bleven; zij vertoonden al snel na het drogen een onprettige glans en plakten tegen haar wangen; haar tanden waren, ondanks haar relatief jonge leeftijd, geel en versleten, haar adem rook, zij had een donzen snor die met de jaren almaar zichtbaarder werd, zij hoorde niet erg goed, en zij woog ruim honderd kilo... Zij hoefde niet lang in de spiegel te kijken om te beseffen dat het leven geen gespierde, elegante prinses voor haar in petto had, laat staan dat dezen machtige witte paarden zouden berijden, dat er geen schitterende edelmannen haar niet-aflatend het hof zouden maken, dat zelfs een keurige, hardwerkende klerk of een nette, saaie boekhouder

voor haar al veeleer hoog gegrepen zou zijn, en dus had zij zich neergelegd bij een bestaan achter het loket van de Christelijke Mutualiteiten, waar niemand haar niet mis te verstane complimentjes gaf, of haar tersluiks in de bil kneep of haar mee uit vroeg op een vrijdagavond, na sluiting van de kantoren – en zij had de gedachten aan een liefdesleven met zulke kracht en overtuiging uit haar hoofd gezet, dat zij aanvankelijk ook Kolonel Vuist had afgewezen, of liever: zich niet bewust was geweest van de aard van zijn aandacht (zij dacht een tijdlang waarlijk dat deze man haar uitleg over het opsparen van de attesten niet begreep).

Toen zij zich de eerste keer samen op straat vertoonden, hand in hand, werden zij door velen nagekeken: de grote, plakkerige kloek in haar sombere blauwe jurk tot onder de knie, met haar bovenlip vol haren, en haar onderbenen ook, en de hinkende, schele, schrale Kolonel, die vijftien jaar ouder en een kop kleiner was en die haar onder het lopen met veel handgebaren vertelde over zijn antipersoonslandmijn in Aioun el Atrouss en alle verwondingen van dien, waar hij recent tot drie keer toe voor was geopereerd, waar hij zich overigens bij afvroeg waarom de terugbetaling op zich liet wachten.

Moeder Vuist zou dit 's anderendaags nakijken, beloofde zij, waarna zij zich bukte en haar onverhoedse aanhouder een dikke, vlezige tong draaide, waarbij zij voelde hoe, voor het eerst in haar leven, of toch sinds haar meisjesjaren, haar hormonen begonnen op te spelen, en in gedachten hoorde zij de tonen van een wiegelied, en wanneer zij de ogen sloot en haar tong het werk liet doen, met name de dagdromen aanzwengelen, zag zij zichzelf al met een roze baby op de arm, die haar verzaligd toelachte en die begon te kraaien als zij met haar wijsvinger zacht in zijn buikje pookte, en die er weliswaar lang niet zo lelijk en dik uitzag als Billie Vuist.

‘Gaat ge mij nu nog zeggen hoe ge heet?’ vroeg Kolonel Vuist nadat zij de eerste keer de liefde hadden bedreven. Moeder Vuist, die op haar aanzienlijke buik lag na te genieten in bed, en die meteen had gevoeld (zoals vrouwen dat kunnen voelen) dat het salvo van haar Kolonel doel had getroffen, gilde: ‘NOEM MIJ MAAR MOEDER, KOLONEL. HET ZAL RAP GENOEG ZOVER ZIJN.’

7

Sta mij toe om Uilenveld te beschrijven, zodat de lezer zich een beeld kan vormen van de leefomstandigheden van het gezin Vuist, van Wesley S., van mijn zus Mei en mij en nog twee dozijn andere, zoals dat in een vriendelijke volksmond heet, kleurrijke figuren, waarmee men eigenlijk wil zeggen: volk op overschot. Zelfs de politie kwam allang niet meer in Uilenveld – er mocht een moord plaatsvinden, een uitslaande brand woeden, een besmettelijke ziekte uitbreken, niemand bekommerde zich nog om dit stukje land aan het einde van de beschaafde wereld. Dat Wesley S. zo vaak zat te brommen, was te wijten aan het feit dat hij meestal op heterdaad werd betrapt en meteen werd opgesloten.

Men werd in Uilenveld geboren, of men werd er gedumpt door de sociale diensten, men leefde er, en sommigen werden er oud en stierven er. Velen stierven er zonder de vervelende tussenfase van het Ouder Worden.

Wellicht heeft menig lezer zich in zijn hoofd reeds een beeld van Uilenveld gevormd; dat is het interessante aan de litera-

tuur: de bereidwillige ontvanger van de boodschap heeft maar een paar woorden nodig om hele landschappen voor zijn geestesoog te doen verschijnen, zonovergoten of juist natgeregende valleien, bossen en velden, glorieuze steden vol leven, en schamele, verlaten dorpen met sombere hooimijten en zuchtende en rillende paarden in de weiden, overspannen door een laag, grauw wolkendek, of juist een grote, staalblauwe hemel; hij leest 'stacaravan', en vertrokken is zijn fantasie, buiteland tussen de woonwagens van zijn keus, piekfijn of juist afgeleefd, met bewoners die hem vriendelijk toezwaaien of hem achterdochtig beloeven van achter kanten gordijnen, stoffige jaloezieën – of liever zilverkleurige lamellen? Kies maar! Kleur maar in, ga uw gang, stoffeer, drapeer – een tafeltje hier, een sierstruik daar, een windmolentje? Een omgewaaide parasol? Een plasticen reiger in een zielig vijvertje vol dik, groen water? Een vrolijk keffende hond aan een paal vastgemaakt, een gevaarlijk grommende hond níet aan een paal vastgemaakt: dit is het Paradijs van de Lezer!

Zo werkt het natuurlijk niet. Voor men het weet zit deze lezer in het verkeerde tafereel, onder een onjuist wolkendek, te kijken naar personages die in het geheel niets weg hebben van de ware Wesley S. of de bedoelde Billie Vuist; en los het dan nog maar eens op! Niets zo moeilijk als het ont-verbeelden. Wat voor zin heeft het om een verhaal te bedenken – al die moeite! Al dat moeizame gepuzzel, dat gedetailleerde opbouwen, dat aanscherpen en afvijlen van karakters en dat uittekenen van de perfecte settings – als een lezer vervolgens zegt: 'Salut en de kost! Ik doe maar wat! Ik beslis zelf wel of er dons staat op de bovenlip van Moeder Vuist, of over die buikontrek van Billie, en of er al dan niet een laan met bomen door Uilenveld loopt,' – wat inderdaad het geval is.

Een laan met canadabomen. Hoge, volgroeide canadabomen

die ruisen en ritselen in de wind, en die onheilspellend kraken als het stormt, als hun toppen meters ver meegevoerd worden door het felle geblaas en men zich afvraagt hoe zij zich in godsnaam staande weten te houden. Deze laan is tweehonderd meter lang en aan weerskanten ervan staan stacaravans, achtentwintig in totaal, van oude makelij; ze zijn niet goed onderhouden. Elk perceel heeft een tuintje, maar de meeste zijn niet veel soeps; bijna alle bewoners hebben het betegeld (met vierkante, grijze stoeptegels), enkele hebben er een houten terras aangelegd, waarvan de planken rot zijn en doorbuigen; er is geen levende ziel te bespeuren, al denkt men nu en dan dat men een gordijn ziet bewegen; men voelt zich ongemakkelijk en bespied; men hoort een klik – vermoedelijk een deur die wordt gesloten – misschien een haan die wordt gespannen...

Aan het einde van de laan staan twee barakken van betonplaten, met een golfplaten dak. Nog vijftig meter verder, waar het al niet meer Uilenveld heet maar Spokenhof, staat het Zwarte Kerkje van pastoor Pelkmans. Pastoor Pelkmans woont in het Zwarte Kerkje, tenminste: op de zeldzame momenten dat hij niet in Pattaya ligt te neuken alsof de Engelen des Doods net op hun trompet hebben geblazen om het Laatste Oordeel aan te kondigen en het hoeftgetrappel van de Ruiters van de Apocalyps reeds hoorbaar is en het geblaf en gehijg van de Hellehonden en het gerinkel en het gesnerp van de kettingen die hen (nu nog even) intomen.

Maar dus Uilenveld, juist. Vél meer valt er niet over te zeggen. Op het moment dat wij deze herinnering ophalen is het zwaarbewolkt, het heeft lange tijd geregend, al sinds de ochtend; het is vrij donker; het is koud – een graad of zes, zeven. In de verte zien wij een zwart bos; aan de rand ervan staat een lelijke, lichtgrijze gsm-mast met bovenaan een gordel van verticale antennes; helemaal bovenaan brandt, knipperend, een rode

lamp; wij horen het geraas van de voertuigen op de snelweg, vlakbij... Laag vliegen vier kraaien krijsend over ons heen, men kan hun vleugels horen zwiepen.

Aan het eind van de laan met canadabomen zien wij plots Billie Vuist. Hij is nog ver weg, maar het is zeker Billie Vuist: niemand anders is zo klein en zo dik. Hij wiebelt op zijn benen – zijn lichaam schokt, hij danst, hij loopt te zingen. Op de tonen van ‘Ring of Fire’ van Johnny Cash:

Daar – is de man in 't zwart!

De man – op het zwarte paard!

Die vreemde – man in 't zwart!

– En dan plots juichend: ‘t Is... 't Is... Zorro! 't Is Zorro! Zo-ho-rrro!’ – bij die woorden steekt Billie Vuist strijdvaardig de rechterarm de hoogte in en maakt met een ingebeelde sabel een tekening in de lucht. Men hoort hem schaterlachen. ‘Zórro!’ roept hij luidkeels.

8

Slechts drie maanden bleef Moeder Vuist nog werken bij de Christelijke Mutualiteiten, na haar ontmoeting met haar Kolonel en de zwangerschap die hier het gevolg van was, die in rechte lijn naar Billie Vuist zou leiden. Zij had maar al te graag nog geprofiteerd van de vele faciliteiten en tegemoetkomingen die de samenleving voorziet voor werkende zwangere vrouwen en jonge moeders, maar zij had dusdanig overdreven met de fraude